

Poradnik krok po kroku – podstawowe ściegi

Naucz się najważniejszych
ściegów hafciarskich **od podstaw**

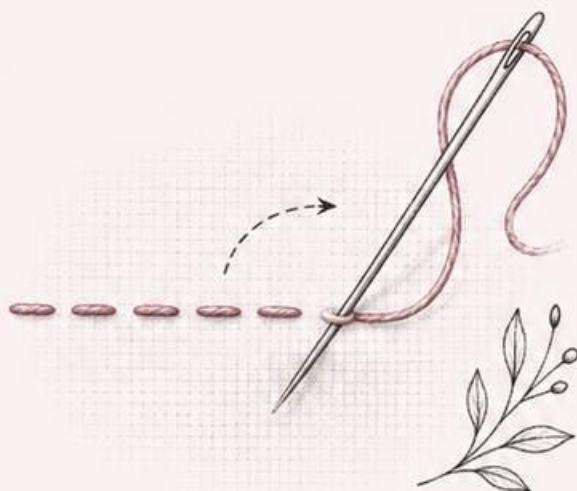
Prawa autorskie

© Poradnik krok po kroku – podstawowe ściegi.
Wszelkie prawa zastrzeżone.

Niniejszy materiał został przygotowany do użytku edukacyjnego i osobistego. Zabrania się kopiowania, odsprzedaży, rozpowszechniania lub udostępniania kompletnego poradnika w formie cyfrowej albo drukowanej bez odpowiedniego zezwolenia.

Spis treści

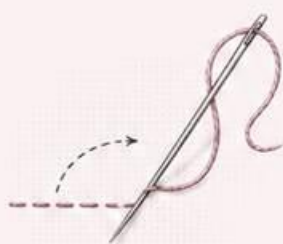

Wprowadzenie — 03

MODUŁ 01 — Zanim zrobisz pierwszy ścieg — 04

Co przygotować do haftowania	05
Jak założyć materiał na tamborek	06
Jak przygotować nić i igłę	07

MODUŁ 02 — Pierwsze podstawowe ściegi — 08

Ścieg prosty	09
Ścieg przed igłą	10
Ścieg za igłą	11
Ścieg łodygowy	12
Ścieg rozłupany	13

MODUŁ 03 — Ściegi dekoracyjne krok po kroku — 14

Ścieg łańcuszkowy	15
Ścieg satynowy	16
Węzełek francuski	17
Ścieg stokrotkowy	18
Jak ćwiczyć i łączyć poznane ściegi	19

Zaczynij spokojnie – każdy ścieg można opanować

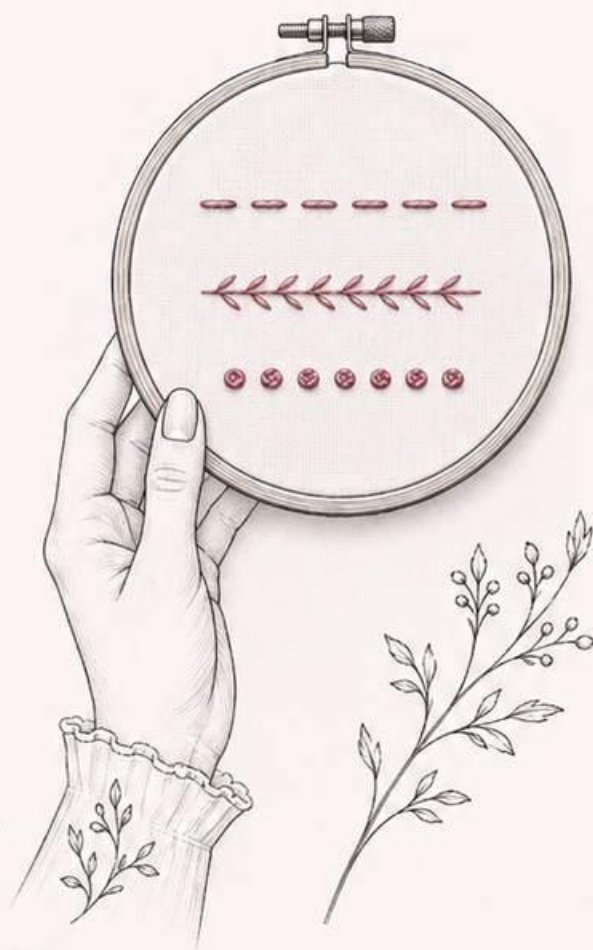
Jeśli patrzysz na piękne hafty i myślisz:
«Ja nie potrafię tego zrobić», ten poradnik
jest właśnie dla Ciebie.

Haft nie zaczyna się od skomplikowanych
kwiatów, idealnych liter ani trudnych wzorów.
Zaczyna się od jednej igły, kawałka nici
i pierwszego prostego ściegu.

Na kolejnych stronach poznasz podstawowe
techniki krok po kroku. Nie musisz
zapamiętywać wszystkiego od razu.
Przygotuj mały kawałek materiału
i wykonuj każdy ścieg razem z instrukcją.

Twoje pierwsze próby nie muszą być idealne.
Nierówne linie, różna długość ściegów
i zbyt mocno napięta nić są częścią nauki.

Najważniejsze jest jedno: wykonaj pierwszy ścieg.
Potem drugi. I pozwól swoim dłoniom spokojnie
nauczyć się ruchu.

Jak korzystać z poradnika

Przeczytaj opis ściegu.
Spójrz na kolejność kroków.
Wykonaj ścieg na próbnej tkaninie.
Powtórz go przynajmniej 10 razy,
zanim przejdziesz dalej.

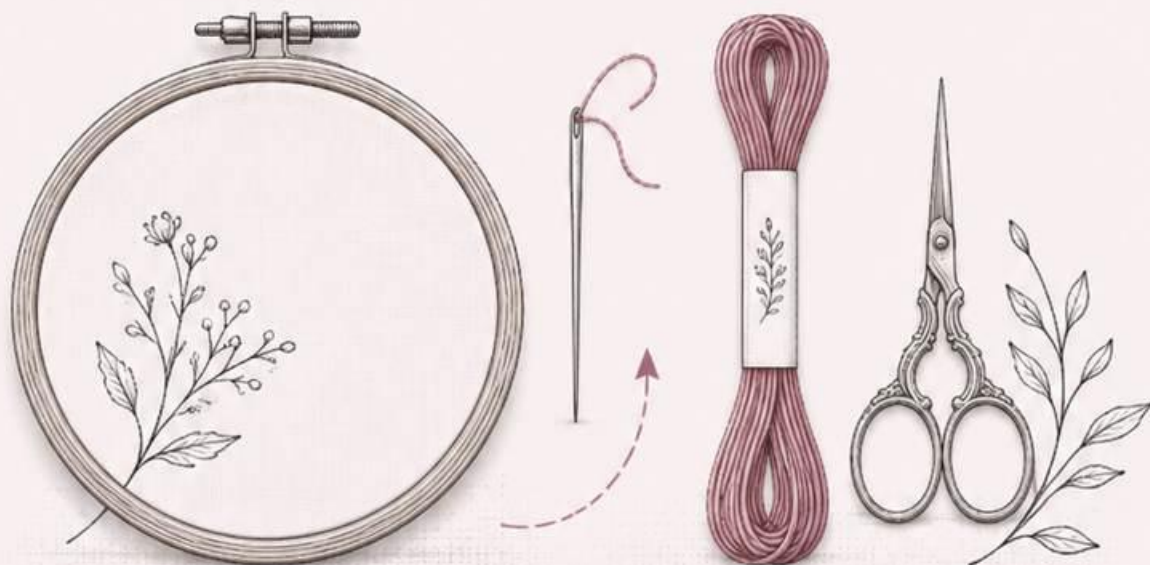

MODUŁ 01

Zanim zrobisz pierwszy ścieg

Przygotuj materiał, tamborek,
nić i igłę bez niepotrzebnego komplikowania

Twój prosty zestaw na początek

Nie potrzebujesz dużego zestawu ani specjalistycznej pracowni.
Do nauki podstawowych ściegów wystarczy kilka prostych rzeczy.

1. Tamborek

Tamborek to okrągła ramka, która utrzymuje tkaninę napiętą podczas haftowania. Na początek wybierz rozmiar, który wygodnie mieści się w dłoni.

2. Tkanina

Do ćwiczeń wybierz jasną, gładką i niezbyt elastyczną tkaninę. Materiał nie powinien mocno rozciągać się podczas przeciągania nici.

3. Igła

Igła hafciarska powinna mieć ostre zakończenie i oczko wystarczająco duże, aby łatwo przełożyć przez nie nić.

4. Mulina

Mulina to popularna nić używana do haftu. Zwykle składa się z kilku cienkich pasm, które można rozdzielać. W ćwiczeniach zacznij od używania dwóch lub trzech pasm.

5. Małe nożyczki

Wystarczą małe, ostre nożyczki do równego przycinania nici.

Na początek

Nie kupuj wielu kolorów. Jedna ciemniejsza nić i jasna tkanina ułatwią Ci obserwowanie każdego ściegu.

Prawidłowo napnij tkaninę

Praktyczna instrukcja przygotowania tamborka i tkaniny przed wykonaniem pierwszego ściegu.

1

Krok 1 — Rozdziel obręcze

Poluzuj śrubę tamborka i wyjmij mniejszą, wewnętrzną obręcz.

2

Krok 2 — Połóż tkaninę

Połóż wewnętrzną obręcz na płaskiej powierzchni. Ułóż na niej tkaninę tak, aby wybrany fragment materiału znajdował się nad środkiem obręczy.

3

Krok 3 — Załóż zewnętrzną obręcz

Delikatnie nałóż większą obręcz na materiał i wciśnij ją na wewnętrzną część tamborka.

4

Krok 4 — Napnij materiał

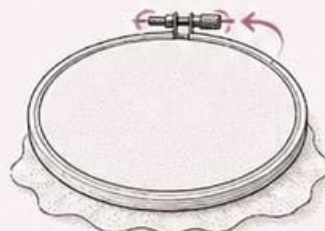
Lekko pociągaj tkaninę przy krawędziach. Materiał powinien być równy i napięty, ale nie zdeformowany.

5

Krok 5 — Dokręć śrubę

Dokręć śrubę tamborka tak, aby obręcze nie przesuwały się podczas pracy.

Sprawdź

Delikatnie dotknij środka tkaniny. Powinna być napięta i szybko wrócić do swojego położenia.

Uważaj

Nie ciągnij bardzo mocno tylko z jednej strony. Może to skrzywić splot materiału i utrudnić wykonywanie równych ściegów.

Przygotuj nić bez plątania

Nauczenie osoby początkującej
prawidłowego przygotowania muliny i nawleczenia igły.

1 Krok 1 —

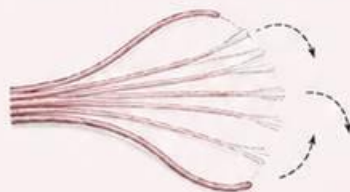
Odetnij odpowiednią długość

Odetnij około 40–50 cm muliny.
Zbyt długa nić łatwiej się plącze
i przeciera podczas wielokrotnego
przeciągania przez materiał.

2 Krok 2 —

Rozdziel pasma

Mulina składa się z kilku cienkich
pasm. Delikatnie oddziel dwa lub
trzy pasma i użyj ich razem.

3 Krok 3 —

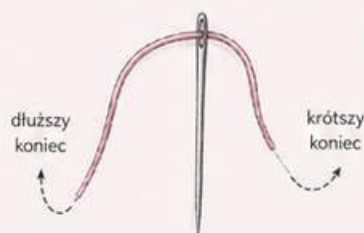
Wyrównaj końcówkę

Przytnij koniec nici równo.
Rozdwojona lub postrzępiona
kończówka utrudnia nawlekanie igły.

4 Krok 4 —

Nawlecz igłę

Przełóż koniec nici przez oczko igły.
Przeciągnij nić tak, aby jeden koniec
był wyraźnie dłuższy od drugiego.

5 Krok 5 —

Zabezpiecz początek

Na początku ćwiczeń możesz
zrobić mały węzełek na dłuższym
końcu nici. Dzięki temu nić nie
przejdzie całkowicie przez materiał
podczas pierwszego wklucia.

Wskazówka

Jeżeli nić zaczyna skręcać się
podczas haftowania, pozwól
igle swobodnie zawisnąć
przez kilka sekund.
Nić sama częściowo
się rozkręci.

Najczęstszy błąd

Używanie bardzo długiej nici.
Dłuższa nić nie oznacza
szybszej pracy — zwykle
oznacza więcej supelków.

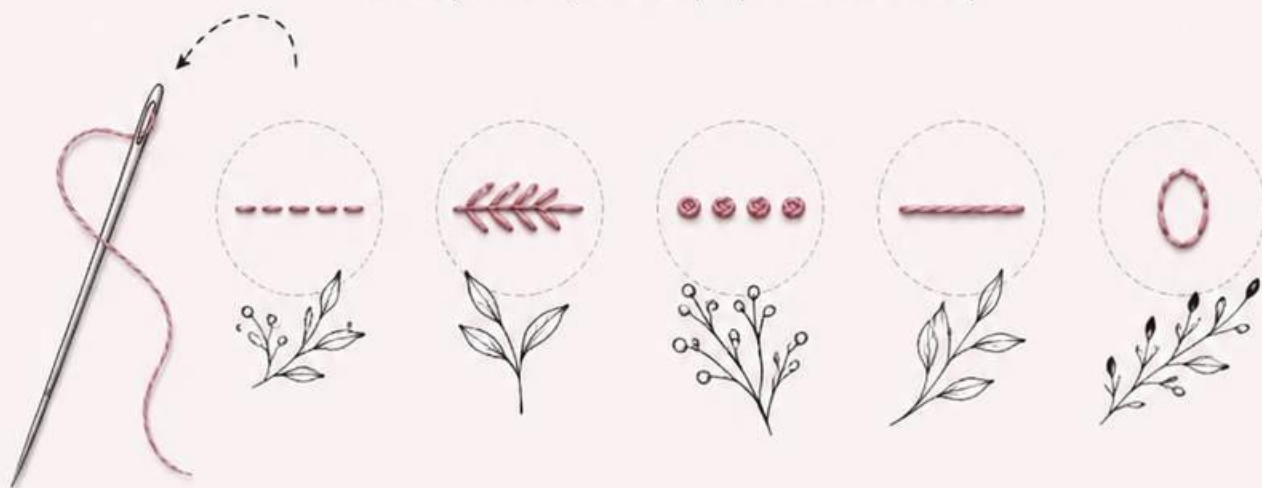
MODUŁ 02

Pierwsze podstawowe ściegi

Pięć technik, dzięki którym zaczniesz
tworzyć linie, kontury i proste kształty

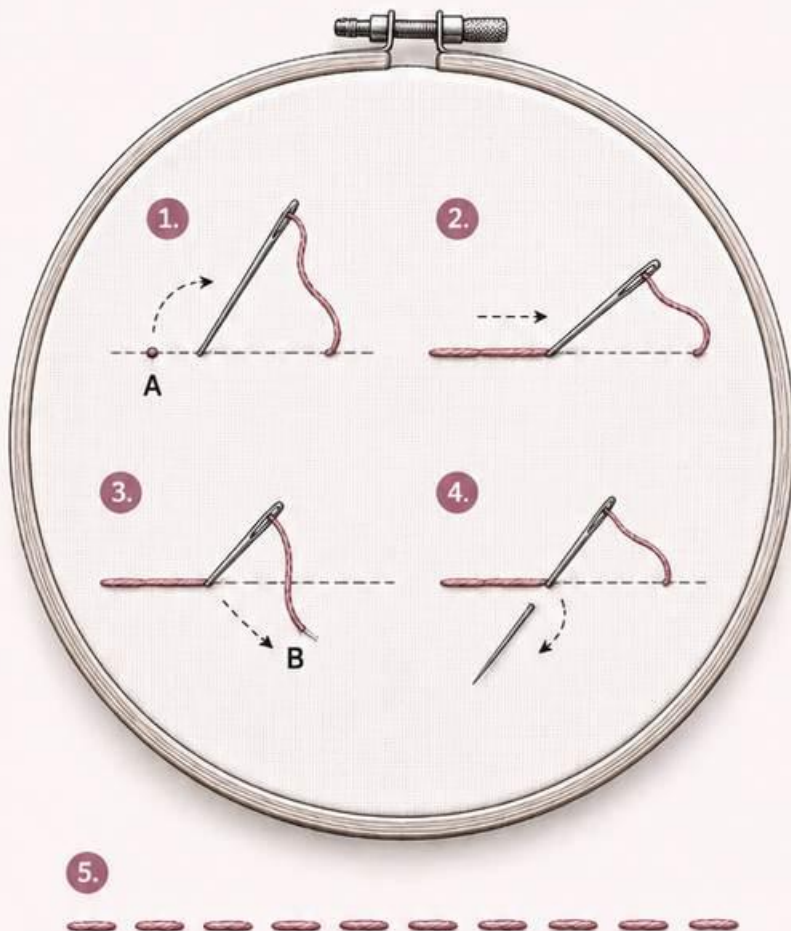

Ścieg prosty – Twój pierwszy ścieg

Do czego służy?

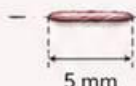
Ścieg prosty to pojedyncza linia nici pomiędzy dwoma punktami. Możesz używać go do tworzenia promieni, drobnych listków, prostych detali i dekoracyjnych linii.

1. Wyprowadź igłę z lewej strony tkaniny na prawą. Punkt, w którym pojawi się igła, nazwij punktem A.
2. Przeciągnij nić do końca. Nie ciągnij jej gwałtownie.
3. Wbij igłę kilka milimetrów dalej, w punkcie B.
4. Przeciągnij igłę na lewą stronę tkaniny. Na powierzchni pozostanie jedna prosta linia nici.
5. Powtórz ruch w innym miejscu. Spróbuj wykonać dziesięć ściegów podobnej długości.

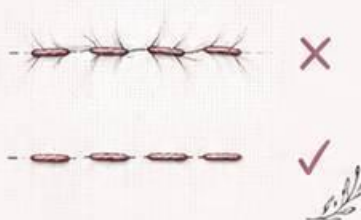
Wskazówka

Najpierw ćwicz ściegi o długości około 5 mm. Łatwiej zauważysz różnice między nimi.

Uważaj

Nie napinaj nici tak mocno, aby tkanina zaczęła się marszczyć.

Ćwiczenie

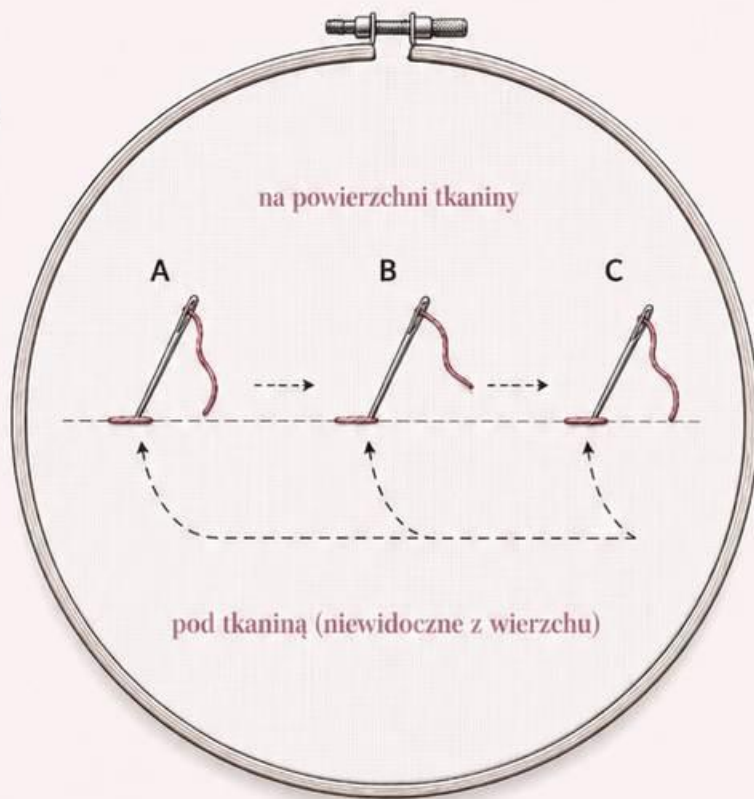
Narysuj ołówkiem małe koło. Wykonaj wokół niego proste ściegi skierowane na zewnątrz. Powstanie prosty motyw słońca.

Ścieg przed igłą – prosta linia z rytmem

Do czego służy?

Ścieg przed igłą tworzy prostą przerywaną linię. Możesz używać go do prostych konturów, linii dekoracyjnych, obramowań i zaznaczania delikatnych kształtów.

1 Wyprowadź igłę na prawą stronę tkaniny w punkcie A.

2 Wbij igłę kilka milimetrów dalej w punkcie B.

3 Przesuń igłę pod tkaniną do przodu i wyprowadź ją ponownie w punkcie C.

4 Zachowaj podobną odległość pomiędzy punktami B i C.

5 Powtarzaj ruch: krótki ścieg na powierzchni, krótki odstęp pod tkaniną.

dobrze

do poprawy

Wskazówka

Na początku zaznacz na tkaninie małe punkty w równych odstępach.

Najczęstszy błąd

Bardzo różna długość kolejnych ściegów.

Ćwiczenie

Narysuj prostą linię o długości 8 cm i wykonaj ścieg przed igłą.

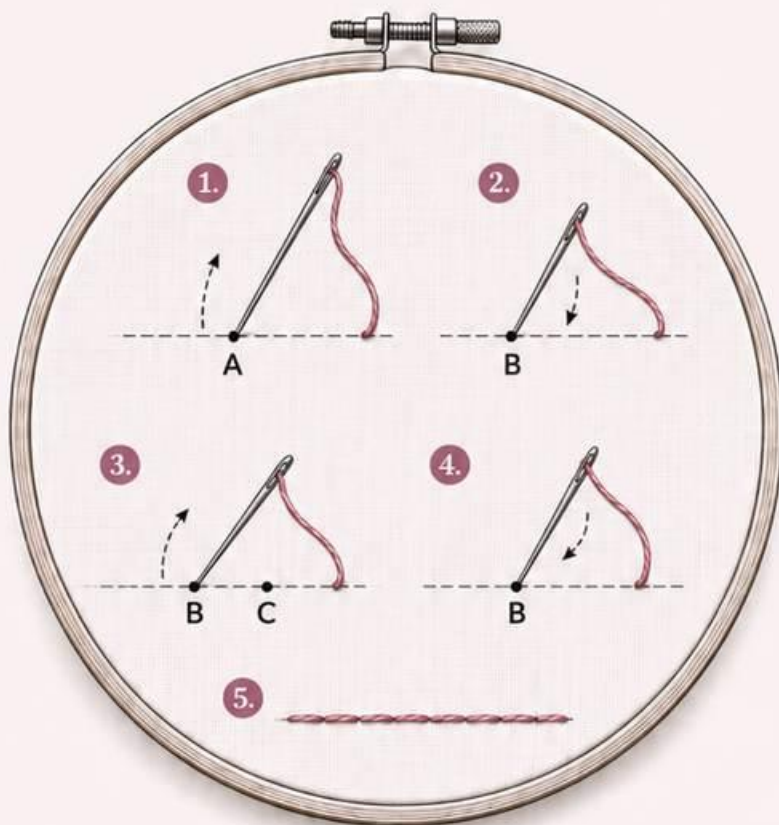

Ścieg za igłą – wyraźny i ciągły kontur

Do czego służy?

Ścieg za igłą tworzy wyraźną linię bez dużych przerw. Jest bardzo przydatny przy haftowaniu konturów, liter, łodyg i prostych napisów.

1. Wyprowadź igłę na prawą stronę tkaniny w punkcie A.
2. Wbij igłę dalej, w punkcie B.
3. Wyprowadź igłę przed punktem B, w punkcie C.
4. Cofnij igłę i wbij ją dokładnie w punkt B.
5. Powtarzaj ten rytm.

Zapamiętaj

Igła wychodzi z przodu linii, ale wraca do końca poprzedniego ściegu.

Wskazówka

Do ciasnych łuków wykonuj krótsze ściegi.

Ćwiczenie

Narysuj prostą literę „M” i wyhaftuj jej kontur ściegiem za igłą.

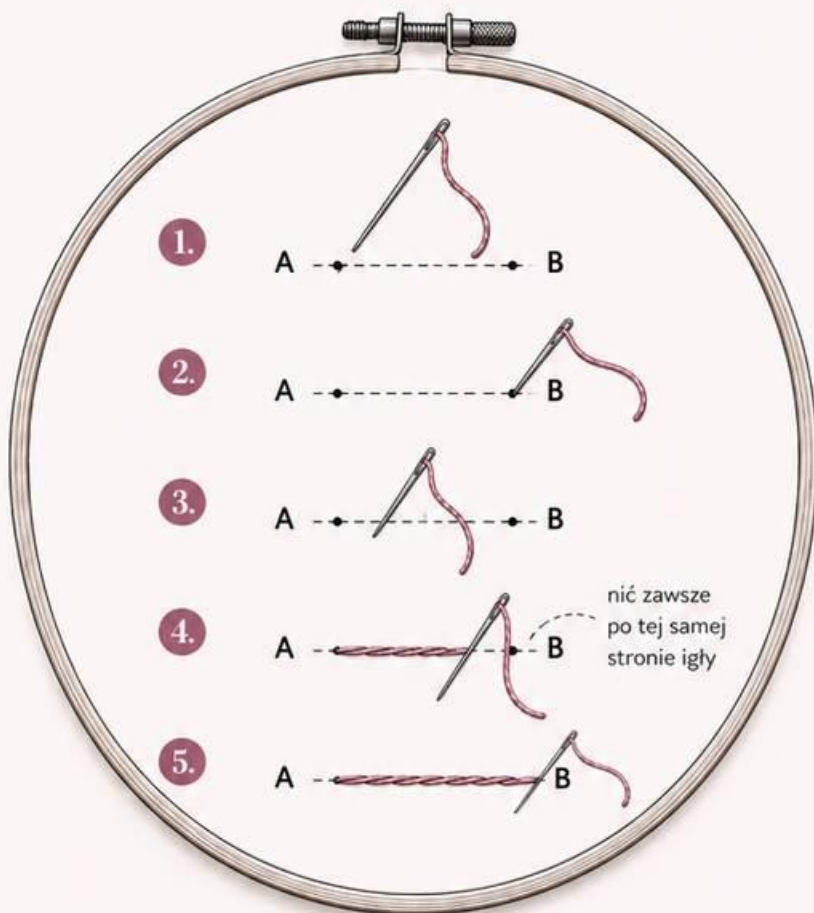

Ścieg łodygowy – miękkie linie i zakręty

Do czego służy?

Ścieg łodygowy tworzy lekko skręconą, płynną linię. Najczęściej używa się go do łodyg, gałązek, napisów i zaokrąglonych konturów.

1. Wyprowadź igłę w punkcie A.
2. Wbij igłę dalej w punkcie B.
3. Wyprowadź czubek igły w połowie odległości między A i B.
4. Pilnuj, aby nić przez cały czas znajdowała się po tej samej stronie igły.
5. Przeciągnij nić i wykonaj kolejny ścieg w ten sam sposób.

Najważniejsza zasada

Nie zmieniaj strony, po której znajduje się nić.

Uważaj

Na zakrętach wykonuj krótsze ściegi.

Ćwiczenie

Narysuj łodygę w kształcie delikatnej litery „S” i wyhaftuj ją od dołu do góry.

Ścieg rozłupany – gładki kontur z delikatną fakturą

Do czego służy?

Ścieg rozłupany dobrze sprawdza się przy konturach, napisach i delikatnych liniach. Gotowy ścieg jest zwarty i ma subtelną, lekko plecioną fakturę.

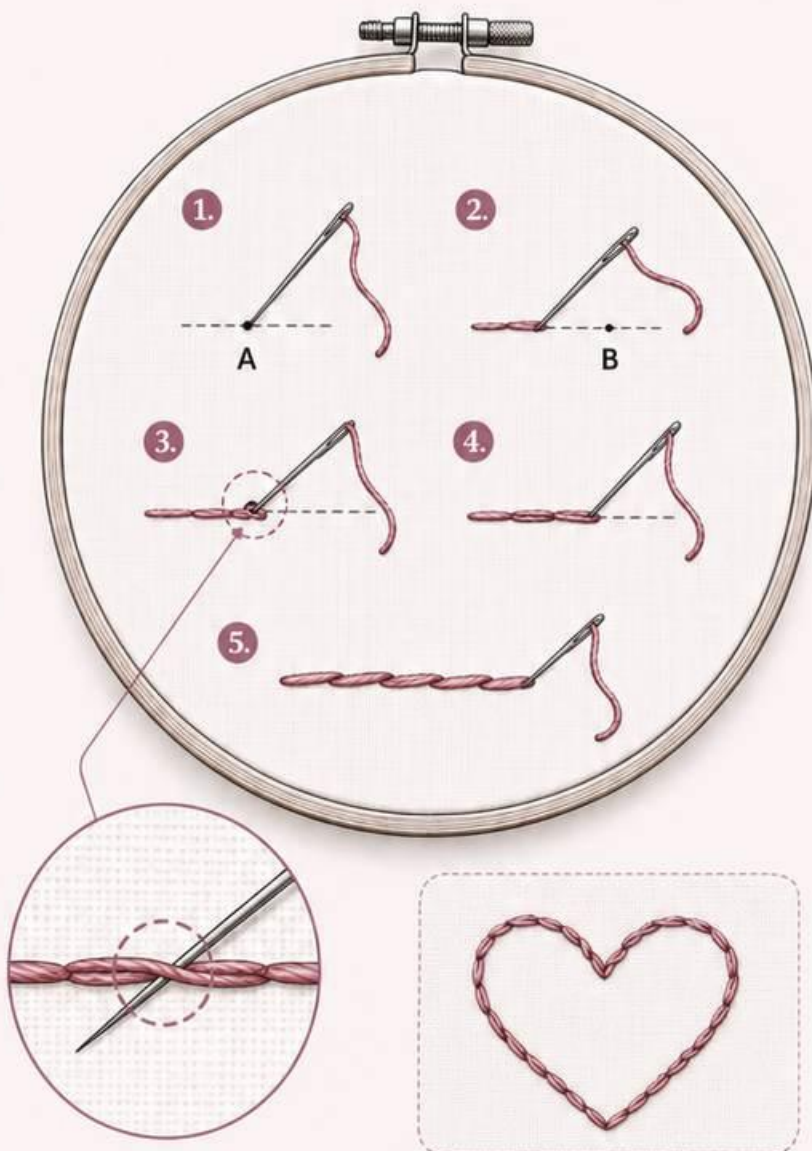
1. Wyprowadź igłę w punkcie A.

2. Wbij ją kilka milimetrów dalej w punkcie B.

3. Wyprowadź igłę od spodu dokładnie przez środek pierwszego ściegu.

4. Wbij igłę dalej przed poprzednim ściegiem.

5. Powtarzaj ruch.

Wskazówka

Ten ścieg najlepiej ćwiczyć z nicią złożoną z kilku pasm.

Uważaj

Nie przebijaj tkaniny obok ściegu. Igła powinna przejść przez nitkę poprzedniego odcinka.

Ćwiczenie

Narysuj małe serce i wyhaftuj jego kontur ściegiem rozłupanym.

MODUŁ 03

Ściegi dekoracyjne krok po kroku

Naucz się tworzyć pętelki,
wypełnienia, kropki i proste płatki

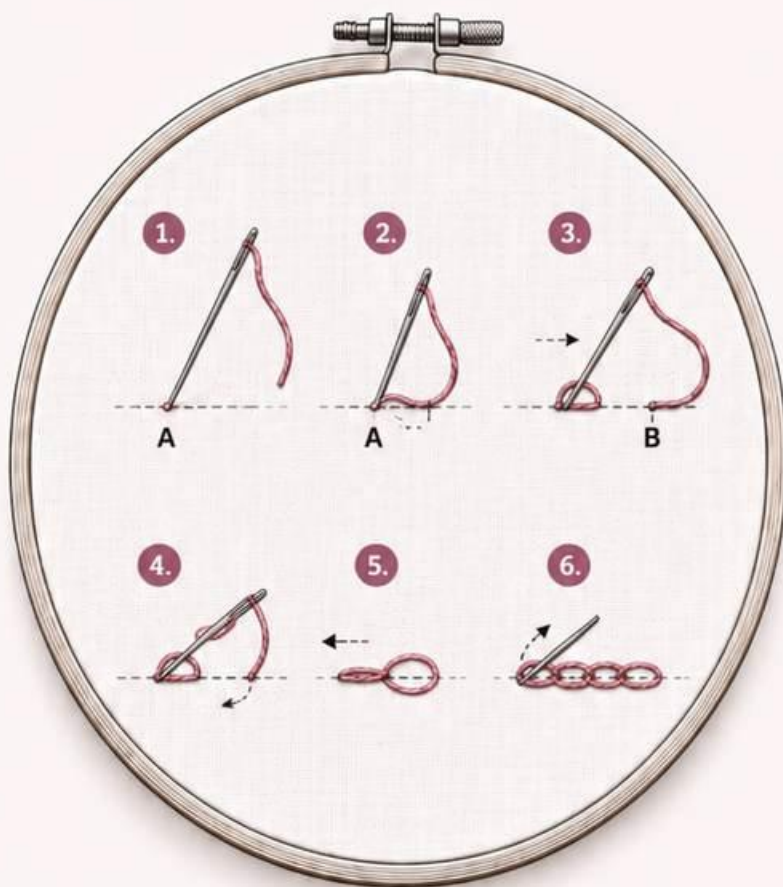

Ścieg łańcuszkowy – dekoracyjne pętelki

Do czego służy?

Ścieg łańcuszkowy tworzy ozdobną linię z połączonych pętelek. Możesz używać go do konturów, łodyg, dekoracyjnych linii i prostych ornamentów.

1. Wyprowadź igłę na prawą stronę tkaniny w punkcie A.
2. Wbij igłę bardzo blisko punktu A, ale nie przeciągaj nici całkowicie.
3. Wyprowadź czubek igły kilka milimetrów dalej, w punkcie B.
4. Przelóż luźną nić pod czubkiem igły.
5. Delikatnie dociągnij nić.
6. Wbij igłę wewnątrz końca poprzedniej pętelki i powtórz ruch.

Przykłady ściegu łańcuszkowego

Wskazówka

Wszystkie pętelki powinny mieć podobną długość.

Najczęstszy błąd

Zbyt mocne napięcie nici.

Ćwiczenie

Wykonaj łańcuszek z dziesięciu pętelek, a potem spróbuj ułożyć z niego mały okrąg.

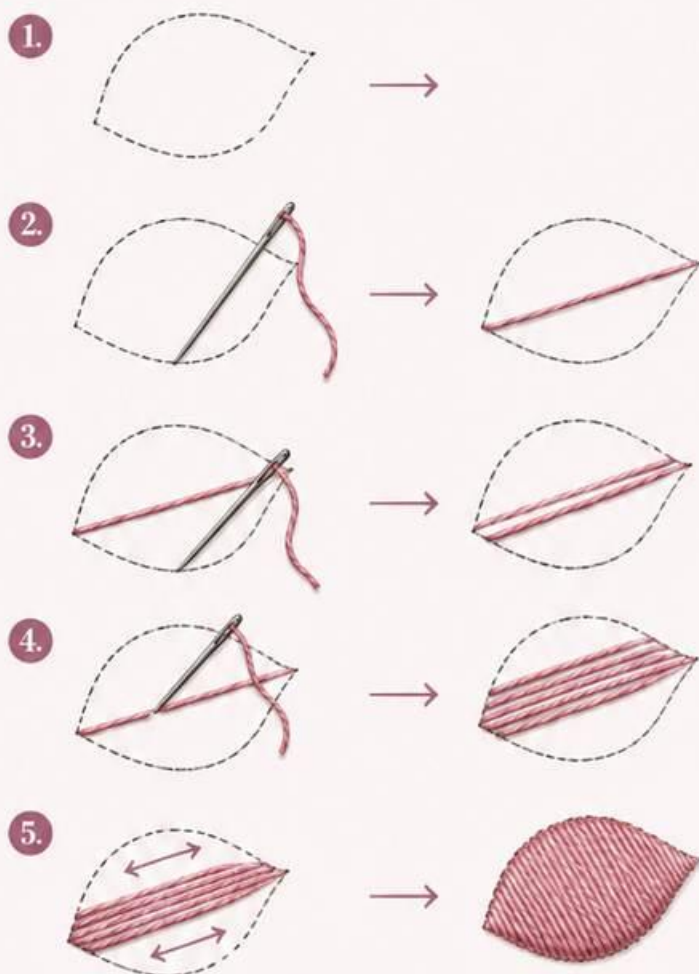

Ścieg satynowy – gładkie wypełnienie

Do czego służy?

Ścieg satynowy służy do pełnego wypełniania małych powierzchni. Dobrze sprawdza się przy płatkach, liściach, małych sercach i prostych literach.

1. Narysuj mały zamknięty kształt, na przykład prosty liść.
2. Wyprowadź igłę przy jednej krawędzi kształtu.
3. Przeprowadź nić prosto na przeciwną krawędź i wbij igłę.
4. Wyprowadź igłę ponownie bardzo blisko pierwszego punktu.
5. Wykonuj kolejne równoległe ściegi obok siebie, aż cały kształt zostanie zakryty.

Najważniejsza zasada

Ściegi powinny leżeć bardzo blisko siebie.

Wskazówka

Zacznij od małych kształtów.

Uważaj

Nie ciągnij nici bardzo mocno.

Ćwiczenie

Narysuj trzy małe liście i wypełnij je ściegiem satynowym.

Węzełek francuski – mała haftowana kropka

Do czego służy?

Węzełek francuski tworzy małą wypukłą kropkę z nici. Możesz używać go do środków kwiatów, oczu w prostych wzorach, kropek i drobnych dekoracji.

1. Wyprowadź igłę na prawą stronę tkaniny.
2. Trzymaj nić delikatnie napiętą jedną ręką.
3. Owiń nić jeden lub dwa razy wokół igły.
4. Przytrzymaj owiniętą nić blisko tkaniny.
5. Wbij igłę bardzo blisko punktu wyjścia, ale nie dokładnie w ten sam otwór.
6. Powoli przeciągnij igłę na lewą stronę.

Wskazówka

Na początku wykonuj tylko jedno owinięcie.

Najczęstszy błąd

Wbijanie igły dokładnie w ten sam otwór.

Ćwiczenie

Wykonaj pięć pojedynczych węzełków, a potem ułóż kolejne pięć w kształt małego koła.

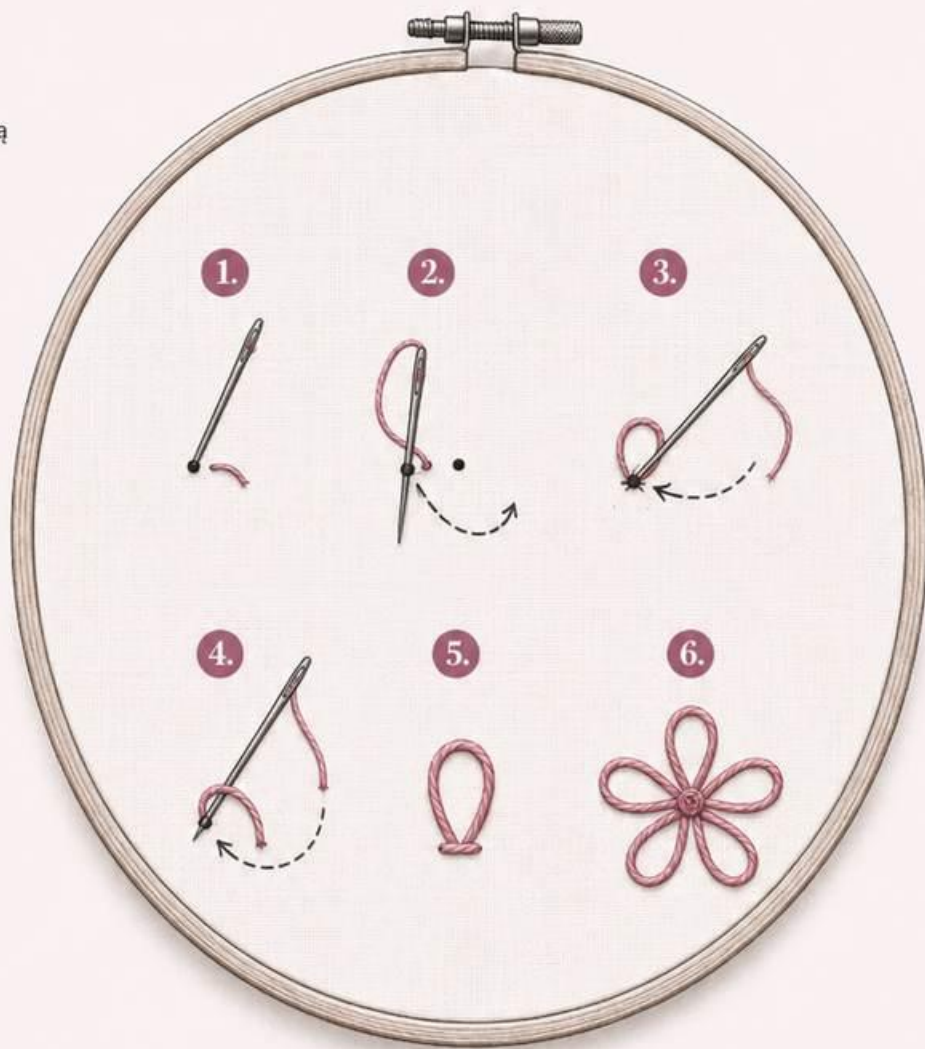

Ścieg stokrotkowy – prosty haftowany płatek

Do czego służy?

Ścieg stokrotkowy tworzy pojedynczą pętelkę przypominającą płatek. Kilka takich ściegów wykonanych wokół jednego punktu może stworzyć prosty kwiat.

1. Wyprowadź igłę w miejscu, w którym ma zaczynać się płatek.
2. Wbij igłę bardzo blisko punktu wyjścia, ale nie przeciągaj nici całkowicie.
3. Wyprowadź czubek igły w miejscu, gdzie ma kończyć się płatek.
4. Przelóż luźną nić pod czubkiem igły i delikatnie przeciągnij.
5. Zabezpiecz końcówkę płatką małym prostym ściegiem.
6. Wykonaj kolejne płatki wokół jednego środka.

Wskazówka

Nie zaciskaj pętli bardzo mocno.

Ćwiczenie

Wykonaj pięć płatków wokół jednego punktu. W centrum dodaj jeden węzelek francuski.

Twój pierwszy mały haft

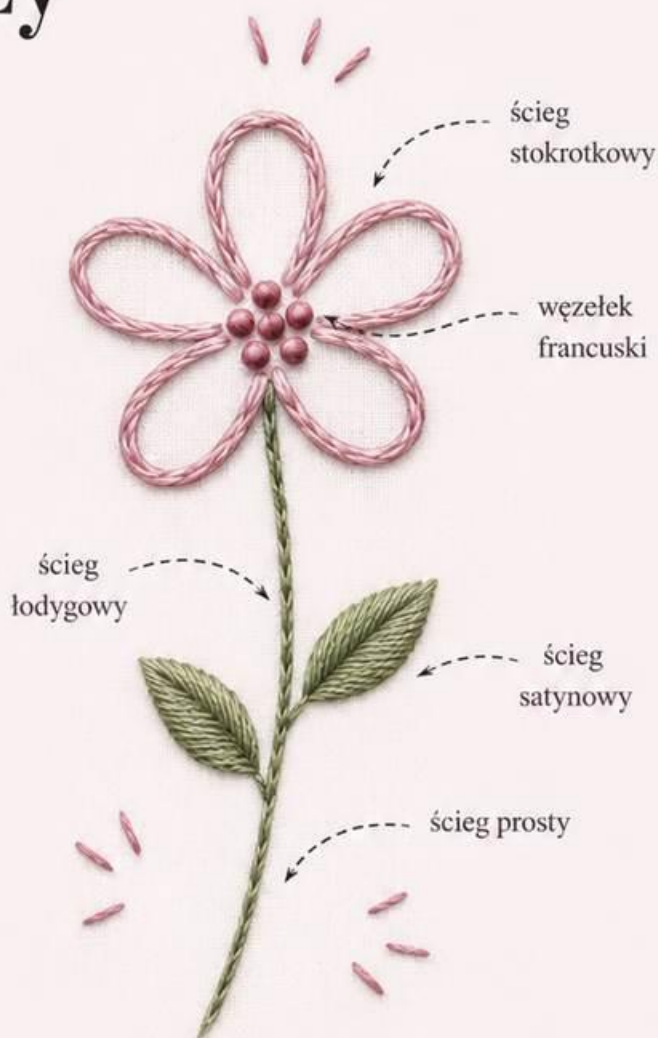

Najlepszym sposobem na zapamiętanie ruchów jest wykorzystanie kilku ściegów w jednym małym projekcie. Nie musi być idealny. Jego celem jest pomóc Ci ćwiczyć.

Projekt: prosty kwiat

Narysuj na tkaninie mały kwiat z pięcioma płatkami, środkiem, łodygą i dwoma liśćmi.

- 1 Krok 1 — Kontur**
Wykonaj kontur łodygi ściegiem łodygowym.
- 2 Krok 2 — Płatki**
Wykonaj pięć płatków ściegiem stokrotkowym.
- 3 Krok 3 — Środek**
Dodaj trzy lub pięć węzłków francuskich w centrum kwiatu.
- 4 Krok 4 — Liście**
Wypełnij dwa małe liście ściegiem satynowym.
- 5 Krok 5 — Małe detale**
Dodaj kilka krótkich ściegów prostych wokół kwiatu jako drobne dekoracje.

Plan ćwiczeń na 7 dni

- Dzień 1 — ścieg prosty i przed igłą
- Dzień 2 — ścieg za igłą
- Dzień 3 — ścieg łodygowy
- Dzień 4 — ścieg rozłupany i łańcuszkowy
- Dzień 5 — ścieg satynowy
- Dzień 6 — węzłki francuskie i ścieg stokrotkowy
- Dzień 7 — wykonaj cały mały kwiat

Na koniec

Nie porównuj pierwszego haftu z pracą osoby, która ćwiczy od lat. Porównaj swój dziesiąty ścieg z pierwszym. To właśnie tam zobaczysz postęp.

Masz już wszystko, czego potrzebujesz, aby zacząć pracować z prostymi wzorami. Wybierz niewielki projekt, przygotuj tamborek i wykonuj ścieg po ściegu. Umiejętność przyjdzie z powtarzaniem.